

Projekt APPRAISE

Budowanie systemu bezpieczeństwa przestrzeni publicznych

Jarosław Przyjemczak

Wydział Prawa i Administracji,
Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu w Gdyni

 <https://orcid.org/0000-0003-3923-8078>

Nina Czyżewska

Polska Platforma Bezpieczeństwa Wewnętrznego

 <https://orcid.org/0009-0004-0483-7577>

Ogólnodostępna przestrzeń publiczna, obejmująca różne obszary i obiekty, pozostaje, zwłaszcza w przypadku dużych aglomeracji miejskich, w miarę swobodnym miejscem na działania przestępców, w tym tych, którzy planują zamachy terrorystyczne. Ich aktywności sprzyja wiele czynników, m.in. duża dostępność tego typu przestrzeni, mnogość i różnorodność przebywających w niej osób, zmienność okoliczności oraz przypadkowość zdarzeń i sytuacji, które mogą w niej zaistnieć.

Prace nad stworzeniem odpowiedniego systemu nadzoru nad obszarami i obiektami w przestrzeni publicznej trwają od wielu lat. Zakłada się, że taki system nie powinien być łatwo zauważalny i powodować utrudnień w funkcjonowaniu osób znajdujących się na danym terenie. Pomimo wielu wysiłków nie udało się stworzyć instrumentu doskonałego, który z jednej strony umożliwi skuteczne zapobieganie działaniom przestępców, a z drugiej będzie obojętny dla innych uczestników. Zdarzenia z przeszłości, takie

jak ataki na centra handlowe (np. Monachium, 2016 r.), lotniska (np. Bruksela, 2016 r.), system transportu publicznego (np. Madryt, 2004 r.; Londyn, 2005 r.; Bruksela, 2016 r.), place miejskie i ulice (np. Paryż, 2015 r.; Berlin, 2016 r.; Nicea, 2016 r.; Sztokholm, 2017 r.) oraz hale widowiskowe (np. Paryż, 2015 r.; Manchester 2017 r.), uwiaryściły podatność celów miękkich na ataki, a także uświadomiły podmiotom dbającym o bezpieczeństwo, jakie wysiłki należy podjąć w celu ochrony tego typu obiektów¹.

Jednym z działań mających na celu szybkie rozpoznanie i wdrożenie odpowiednich środków zaradczych uniemożliwiających dokonanie ataku lub jego powstrzymanie i rozprzestrzenianie się jest projekt Komisji Europejskiej APPRAISE dotyczący perspektywy H2020 SU-FCT03-2018-2019-2020: Zarządzanie przepływem informacji i danych w celu zwalczania cyberprzestępczości i terroryzmu. Jego podstawowe założenie to zapewnienie bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej bez konieczności ograniczenia wolności obywateli poprzez zmniejszenie lub całkowite wyeliminowanie zagrożenia atakami. Dzięki projektowi APPRAISE mają zostać wdrożone zupełnie nowe rozwiązania służące skuteczniejszemu przewidywaniu i identyfikowaniu aktów przestępczych i terrorystycznych oraz wzmocnieniu współpracy operacyjnej podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo – przed dokonaniem ataku, w trakcie jego trwania i po jego wystąpieniu². Bazując na osiągnięciach współczesnych technologii, które umożliwiają coraz szersze zastosowanie takich narzędzi, jak sztuczna inteligencja, zaawansowana wizualizacja czy szybkość przekazu informacji, można znacznie podnieść poziom bezpieczeństwa, również w ogólnodostępnych przestrzeniach publicznych. Odpowiednio szybkie wykrycie zagrożeń oraz przekazanie w czasie rzeczywistym informacji o nietypowych czy niebezpiecznych sytuacjach jest niezmiernie istotne z punktu widzenia działań służb mundurowych czy interwencyjnych, gdyż czas jest główną determinantą właściwego poradzenia sobie z zagrożeniami. Projekt APPRAISE, będący częścią budowania wspólnego systemu przeciwwążeńiowego państw Unii Europejskiej, w którego skład wchodzi pokrewne

¹ N. Czyżewska, J. Przyjemczak, *Wsparcie technologiczne nowoczesnych systemów bezpieczeństwa – projekt Komisji Europejskiej APPRAISE*, w: W. Zubrzycki, J. Przyjemczak, *Bezpieczeństwo w praktyce. Zagrożenia, podmioty bezpieczeństwa, działania pomocowe i ratownicze*, Kraków 2023 (w druku).

² APPRAISE – *wspomaganie prywatnych i publicznych instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w zwalczaniu terroryzmu wymierzonego w cele miękkie*, <https://ppbw.pl/pl/projekt-appraise/> [dostęp: 10 XI 2023].

projekty, takie jak: Safe-Cities³, Lago⁴, S4AllCities⁵, Starlight⁶, Aida⁷, dostarcza nowych rozwiązań w sferze bezpieczeństwa. Celem wszystkich wymienionych przedsięwzięć jest osiągnięcie zdolności do przewidywania zagrożeń i radzenia sobie w przypadku ich zaistnienia, jak również systemowe wdrażanie jednolitych procedur i standardów w działaniu podmiotów publicznych i niepublicznych w momencie wystąpienia zdarzeń o charakterze terrorystycznym.

W trakcie trwania projektu APPRAISE podjęto wiele inicjatyw mających na celu dostosowanie już istniejących bądź stworzenie nowych technologii, jak również przetestowano w niemal rzeczywistych warunkach uzyskane wyniki prac. W ramach testów przeprowadzono (w Lublanie, Bilbao, Gdańsku oraz Turynie) wizyty studyjne oraz tzw. pilotaże, aby sprawdzić prawidłowość działania poszczególnych systemów i technologii oraz na bieżąco je udoskonalać. Zakończenie tego projektu nie oznacza finału prac nad opracowanymi rozwiązaniami. Wręcz przeciwnie – to dopiero początek budowania jednolitego, zwartego systemu ostrzegawczo-analitycznego, którego zadaniem jest dozorowanie przestrzeni publicznych i alarmowanie właściwych służb interwencyjnych w razie pojawienia się zagrożenia czy też wykrycia anomalii w zachowaniu się ludzi. Celem nadrzędnym jest osiągnięcie jak najwyższego stopnia budowania świadomości sytuacyjnej w procesie zarządzania kryzysowego.

Atak na park wodny Atlantis – pilotaż 3

Po raz pierwszy zespoły pracujące przy tworzeniu odpowiednich narzędzi i technologii w ramach projektu APPRAISE spotkały się na potrzeby przeprowadzenia pilotaży 11 maja 2023 r. w Słowenii. W parku wodnym Atlantis znajdującym się na terenie kompleksu handlowego BTC City Ljubljana

³ *Project in a Nutshell*, <https://safe-cities.eu/> [dostęp: 10 XI 2023].

⁴ *LAGO: Lessen Data Access and Governance Obstacles*, <https://lago-europe.eu/> [dostęp: 10 XI 2023].

⁵ *Smart Spaces Safety and Security for All Cities*, <https://www.s4allcities.eu/> [dostęp: 10 XI 2023].

⁶ *STARLIGHT. Enhancing the EU's strategic autonomy in the field of artificial intelligence (AI) for law enforcement agencies (LEAs)*, <https://www.starlight-h2020.eu/> [dostęp: 10 XI 2023].

⁷ *AIDA project. Research project to develop a Big Data Analysis and Analytics framework*, <https://www.project-aida.eu/> [dostęp: 10 XI 2023].

odbył się pilotaż 3. Połączono go z corocznymi ćwiczeniami słoweńskiej policji, w których uczestniczyli lokalni partnerzy, wraz z krajowym zespołem SWAT, interesariuszami i partnerami APPRAISE. Funkcję lidera pełnił Instytut za korporativne varnostne študije (Instytut Studiów nad Bezpieczeństwem Korporacyjnym), który przygotował to przedsięwzięcie we współpracy ze słoweńskim Ministerstwem Spraw Wewnętrznych oraz kompleksem handlowym BTC City i jego agencją ochrony⁸. Początkowy etap scenariusza pilotażu obejmował analizę treści zamieszczanych w mediach społecznościowych oraz Darknecie. Na tej podstawie zostały wykryte posty z groźbami kierowanymi do zarządców kompleksu Atlantis. Programy komputerowe APPRAISE pomogły również w wykryciu próby ataku cybernetycznego na systemy bezpieczeństwa parku wodnego, aby zwiększyć ilość chloru w wodzie, a także ataku na system monitoringu obiektu, aby zakłócić przesyłanie jego nagrań. Scenariusz obejmował ponadto atak z użyciem broni palnej na osoby przebywające w parku wodnym. W pierwszej fazie ataku sprawca oddał kilkanaście strzałów na terenie basenu zewnętrznego. Spowodowało to uruchomienie technologii APPRAISE, dzięki której rozpoznano podejrzane dźwięki i zlokalizowano miejsce ataku. Analiza monitoringu wykryła panikę, która wybuchła wśród osób znajdujących się w okolicy basenu, oraz osoby ranne leżące na ziemi. W następnej fazie scenariusza strzelec przemieścił się do wnętrza kompleksu basenowego, gdzie oddał kolejne strzały. Ponownie zastosowane technologie do rozpoznawania dźwięku, identyfikacji przedmiotów z nagrań audiowizualnych (w tym wypadku pistoletu) oraz analizy zachowań zgromadzonych ludzi zadziałały poprawnie i zaalarmowały o zagrożeniu. Przyjęty scenariusz obejmował również wzięcie zakładnika, z którym sprawca zamknął się w piwnicy, a także policyjne negocjacje i neutralizację terrorysty⁹. Relacja z tego ćwiczenia jest dostępna w serwisie YouTube¹⁰.

W realizację pilotażu było zaangażowanych wiele publicznych i prywatnych podmiotów bezpieczeństwa oraz wolontariusze. Narzędzia powstałe na potrzeby APPRAISE zaprezentowano 20 słoweńskim i zagranicznym interesariuszom, m.in. przedstawicielom policji, poczty i firmy Plus Orbita, zajmującej się systemami i usługami z zakresu bezpieczeństwa. Ćwiczenie

⁸ *Pilot 3: Ljubljana*, <https://appraise-h2020.eu/node/103> [dostęp: 29 XI 2023].

⁹ N. Czyżewska, J. Przyjemczak, *Wsparcie technologiczne nowoczesnych systemów bezpieczeństwa...*

¹⁰ *APPRAISE First Pilot: BTC City – Ljubljana*, YouTube, 12 IX 2023 r., <https://www.youtube.com/watch?v=zWAJj2qHVbs>.

potwierdziło przydatność rozwiązań systemowych i technologicznych zastosowanych w narzędziach opracowanych na potrzeby projektu APPRAISE i stanowiło dobrą podstawę do ich dalszego rozwoju i testowania podczas kolejnych pilotaży. Zaangażowanie w to przedsięwzięcie słoweńskiej policji umożliwiło przetestowanie jej sprzętu, organizacji, taktyki i skuteczności w radzeniu sobie z takimi lub podobnymi zdarzeniami związanymi z bezpieczeństwem. Dodatkowo dzięki narzędziom APPRAISE sprawdzono współpracę pomiędzy publicznymi i prywatnymi podmiotami bezpieczeństwa oraz oceniono nowe możliwości wymiany informacji pomiędzy nimi.

Międzynarodowy wyścig kolarski Itzulia Basque Country – pilotaż 1

Kolejna wizyta studyjna odbyła się 20 lipca 2023 r. w Iurrecie w Hiszpanii, w ośrodku szkoleniowym baskijskiej policji. Scenariusz tego wydarzenia bazował na wyścigu kolarskim, który został zainscenizowany na terenie wspomnianego ośrodka (względy organizacyjne nie pozwoliły na udział technologii APPRAISE w realnym wydarzeniu). Założenia obejmowały przeprowadzenie wyścigu kolarskiego Itzulia Basque Country rozpoczynającego się w San Sebastian w Hiszpanii, a kończącego się w Bayonne we Francji. Pilotaż został zorganizowany przez Ertzaintze – autonomiczną policję Kraju Basków, firmę Oceta – organizatora wyścigu, firmę ochroniarską Alse oraz RAID – oddział specjalny francuskiej Policji Krajowej. Scenariusz zakładał skoordynowany atak przeprowadzony po obu stronach granicy oraz współpracę hiszpańskich i francuskich służb. W pierwszej fazie planowanych działań, jeszcze przed rozpoczęciem wyścigu, narzędzia APPRAISE do analizy treści internetowych wykryły posty z groźbami wymierzonymi w jednego ze sponsorów wyścigu. W kolejnej fazie ćwiczeń, w dniu wydarzenia, został zidentyfikowany post, który zawierał bezpośrednie groźby ataku na organizatora wydarzenia. W tym czasie w miejscach startu i mety zgromadziła się publiczność. Zgodnie z przyjętymi założeniami znaczna część tych terenów była strefą o ograniczonym dostępie, obejmującym zakaz ruchu pojazdów i pozwalającym na wejście jedynie pieszym oraz upoważnionym pracownikom. Scenariusz przewidywał zaistnienie na starcie wyścigu gwałtownego protestu podjętego w celu zablokowania rozpoczęcia zawodów. W trakcie tych zajęć osoba z podejrzanym pakunkiem (plecakiem) przedostała się do strefy ograniczonego ruchu. Gdy to przewinienie zostało wykryte przez narzędzia APPRAISE, połączone

z kamerami monitoringu obiektowego oraz prowadzonego przy użyciu drona, podejrzany został zatrzymany przez pracownika ochrony. Po przeanalizowaniu materiału wideo okazało się, że kilka minut po rozpoczęciu wyścigu ta osoba była widziana na parkingu w towarzystwie dwojga ludzi. Ochronie nie udało się zatrzymać pozostałych podejrzanych, dlatego powiadomiono francuską policję o potencjalnym zagrożeniu atakiem. Po stronie francuskiej, na mecie wyścigu, był prowadzony nadzór z użyciem dronów, które współpracowały z narzędziami APPRAISE. Systemy te wykryły bójkę przy linii mety i przesyłały raporty do organizatorów z wykorzystaniem aplikacji crowdsensingowej¹¹. Dodatkowo scenariusz zakładał naruszenie strefy powietrznej nad linią mety wyścigu przez niezidentyfikowany dron oraz jego neutralizację przez policję za pomocą systemu antydronowego APPRAISE. Podczas realizacji tego pilotażu zarówno interwencja francuskiej policji, jak i inne jej działania zostały zasymulowane, gdyż w tym czasie jednostka RAID wykonywała ważne zadania we Francji (związane z zamieszkami w Paryżu i dużym zagrożeniem terrorystycznym). Czynności przeprowadzone przez francuską policję wyglądałyby następująco: po wskazaniu adresu pilota drona udaje się tam policja, ale podejrzany nie otwiera drzwi i grozi, że zaatakuje zgromadzonych ludzi. Na miejsce zostaje wezwany oddział specjalny RAID. Podczas dojazdu dokładnie analizuje on treści internetowe, aby pozyskać jak największą liczbę informacji o domniemanym terrorystyce. Policjanci z RAID dokonują szturm, wchodzi do mieszkania zamachowca i neutralizują go¹².

Również tym razem wszystkie narzędzia APPRAISE wykorzystane podczas pilotażu zostały zademonstrowane przedstawicielom publicznych i prywatnych służb bezpieczeństwa. W czasie otwartej sesji demonstracyjnej mieli oni możliwość bezpośredniego kontaktu z partnerami technologicznymi projektu i zadawania pytań dotyczących użytych technologii. Pilotaż 1 umożliwił przetestowanie narzędzi powstałych w ramach projektu APPRAISE przeznaczonych do szybkiej wymiany informacji pomiędzy siłami policyjnymi dwóch różnych krajów europejskich oraz organizatorami wyścigu.

¹¹ *Crowdsensing* – program na bazie aplikacji stworzony do komunikacji pomiędzy zbiorowiskiem ludzi a administratorem systemu, którego zadaniem jest zbieranie informacji od osób znajdujących się w niebezpieczeństwie i przesyłanie ich odpowiednim służbom.

¹² N. Czyżewska, J. Przyjemczak, *Wsparcie technologiczne nowoczesnych systemów bezpieczeństwa...*

Atak z użyciem noża na terenie Międzynarodowych Targów Gdańskich – pilotaż 4

W dniu 21 września 2023 r. konsorcjum APPRAISE przeprowadziło czwarty pilotaż, w ramach którego po raz kolejny przetestowano technologie wypracowane przez partnerów projektu. Ćwiczenia odbyły się na terenie Międzynarodowych Targów Gdańskich (MTG) – AMBEREXPO podczas 15. Międzynarodowych Targów Kolejowych TRAKO 2023. W zorganizowanie tych ćwiczeń były zaangażowane: Polska Platforma Bezpieczeństwa Wewnętrznego (lider pilotażu), Międzynarodowe Targi Gdańskie i Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku. Wzięli w nich udział również pracownicy biura ochrony TAURUS oraz studenci Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni, którzy wcielili się w role uczestników targów¹³.

Scenariusz tego pilotażu bazował na ataku nożownika na uczestników targów. Faza pierwsza obejmowała stałą obserwację mediów społecznościowych i treści zamieszczanych w Darknecie. W ten sposób zostały wykryte wzmożona aktywność związana z targami oraz post zawierający groźby skierowane do organizatorów. Za pomocą narzędzi przeznaczonych do analizy treści internetowych oraz wykrywania zagrożeń w sieci zebrano informacje o podejrzanych osobach mogących kierować te groźby. Ponadto policja uzyskała informacje, że w przeddzień rozpoczęcia targów jeden z podejrzanych zakupił nóż w pobliskim centrum handlowym. W dniu otwierającym imprezę dokonano ataku cybernetycznego na stronę internetową TRAKO, który wykryto za pomocą narzędzi APPRAISE. Tego samego dnia podejrzany wszedł na teren MTG, gdzie rozpoznał go jeden z ochroniarzy. Uruchomiony system monitoringu śledził tę osobę za pomocą narzędzia, w którym zastosowano technologię wykorzystującą tzw. cechy niebiometryczne. Początkowo obserwowany zachowywał się normalnie, spokojnie chodził po części wystawowej. W pewnym momencie system monitoringu zauważył podejznanego z plecakiem, którego wcześniej nie miał. Narzędzia APPRAISE przeznaczone do analizy wideo pozwalają bowiem na wyszukanie przedmiotów na nagraniach monitoringu. Dzięki temu zidentyfikowano także pomocnika osoby podejrzanej, który podrzucił plecak. Aby ułatwić jego odnalezienie, wyposażono jednego z ochroniarzy w okulary HoloLens z wyświetlonym na nich wizerunkiem pomocnika. W tym czasie podejrzany przedostał się do strefy o ograniczonym dostępie. Przy wejściu

¹³ *Update and video for Pilot 4 in Gdansk*, <https://appraise-h2020.eu/node/107> [dostęp: 10 XI 2023].

do sali konferencyjnej zranił nożem ochroniarza, po czym wszedł do niej i kontynuował atak. W wyniku tych zająć kilku uczestników targów odniosło rany. Następnie zamachowiec wziął poszkodowanych jako zakładników i zamknął się z nimi w sali konferencyjnej. Narzędzia APPRAISE nadzorujące to zdarzenie uruchomiły alerty o ataku, które zostały wysłane zarówno do ochrony MTG, jak i policji. Narzędzia do analizy dźwięku wykryły krzyki i panikę, a narzędzia analizujące wideo – biegnące tłumy, osoby rane leżące na ziemi oraz nóż. Przeciwdziałanie skutkom paniki wymagało skutecznego kierowania zbiorowiskiem ludzi i ewakuacją, aby uniknąć dodatkowych ofiar. Za pomocą aplikacji crowdsensingowej do osób przebywających na targach zostały wysłane instrukcje dotyczące ewakuacji. Na teren imprezy wezwano dodatkowe siły policyjne, w tym Samodzielny Pododdział Kontrterrorystyczny Policji i negocjatorów, którym udało się zneutralizować terrorystę oraz uwolnić zakładników. Rozmowy negocjatorów były nagrywane i zostały poddane transkrypcji za pomocą narzędzi przekształcających mowę na tekst. Pilotaż obejmował także obserwację obszaru za pomocą dronów. Pozwoliło to na wykrycie pojazdu przemieszczającego się po terenie MTG w podejrzany sposób (jazda zygakiem). W tym scenariuszu wprowadzono również elementy komunikacji za pośrednictwem aplikacji crowdsensingowej umożliwiającej uczestnikom zdarzenia informowanie pracowników ochrony o potencjalnym niebezpieczeństwie oraz wysyłanie informacji na temat tego, gdzie znajdują się ranni bądź osoby, które ukryły się po ataku¹⁴. Relację z tego wydarzenia można obejrzeć w serwisie YouTube¹⁵.

Narzędzia wykorzystane w pilotażu zostały zademonstrowane ponad 20 interesariuszom, wśród których byli przedstawiciele Policji, Sił Zbrojnych, agend rządowych, Straży Pożarnej, operatorów obiektów sportowych, przedstawiciele portów morskich oraz środowisk akademickich. Tak jak podczas wcześniejszych spotkań istniała możliwość bezpośredniego kontaktu z partnerami technologicznymi i zadawania pytań dotyczących narzędzi wytworzonych na potrzeby projektu.

Scenariusz pilotażu 4 był najbardziej kompleksowy ze wszystkich przygotowanych. Jako pierwszy i jedyny został zrealizowany podczas trwającego rzeczywiście wydarzenia – dużej imprezy, jaką były targi TRAKO 2023.

¹⁴ N. Czyżewska, J. Przyjemczak, *Wsparcie technologiczne nowoczesnych systemów bezpieczeństwa...*

¹⁵ APPRAISE Pilot in Gdańsk, YouTube, 17 XI 2023 r., <https://www.youtube.com/watch?v8-7inzQ1grE>.

Wykorzystano w nim ponadto największą liczbę narzędzi powstałych w ramach projektu APPRAISE. Wiązało się to z wieloma – czasami nieprzewidzianymi – wyzwaniem dotyczącymi przygotowania i organizacji pilotażu, ale jednocześnie stworzyło konsorcjum wyjątkową możliwość przetestowania nowych rozwiązań w realnym otoczeniu. Pilotaż 4 udowodnił, że są one skuteczne. Ćwiczenie to było również okazją do wypracowania lepszej współpracy pomiędzy publicznymi i prywatnymi podmiotami zajmującymi się zapewnianiem bezpieczeństwa w przestrzeniach publicznych w przypadku ataków.

Kappa FuturFestival – pilotaż 2

Ostatnie sprawdzenie technologii opracowanych w ramach projektu APPRAISE odbyło się 30 listopada 2023 r. w Turynie we Włoszech. Pierwotnie plan zakładał, że testy odbędą się w dniach 13–17 listopada 2023 r. podczas rozgrywek turnieju tenisowego ATP Finals 2023. Niestety konieczna była zmiana terminu i miejsca. Ostatecznie pilotaż przeprowadzono w ramach Kappa FuturFestival – jednego z najbardziej lubianych we Włoszech festiwalu miejskiej muzyki elektronicznej. W trakcie tego pilotażu organizatorzy chcieli sprawdzić takie elementy, jak: śledzenie i kontrola treści w internecie, analiza wideo w czasie rzeczywistym, nadzór nad terenami i obiektami za pomocą dronów i kamer, elementy komunikacji z uczestnikami.

Przebieg tego ćwiczenia wyglądał następująco. Podobnie jak w poprzednich pilotażach przed rozpoczęciem wydarzenia w sieci pojawiły się nienawistne tweety pod adresem Kappa FuturFestival, w związku z czym w dniu imprezy przygotowano dodatkowe siły w postaci ochrony publicznej i prywatnej oraz zespoły ratownicze. W pewnym momencie niezidentyfikowany samochód minął barierę dostępu, wjechał do strefy dla pieszych i z pełną prędkością zmierzał w kierunku osób stojących w kolejce i czekających na wejście na festiwal. Pojazd poruszał się w taki sposób, aby zranić jak najwięcej ludzi. Część z nich zdołała uciec, inni zostali ranni. Zamachowiec wysiadł z samochodu i próbował wejść na zadaszony teren parku Parco Dora. Przebywający tam widzowie zostali powiadomieni za pośrednictwem aplikacji APPRAISE, że w pobliżu doszło do ataku i powinni się ukryć. Część z nich to zrobiła, ale niektórzy wpadli w panikę. W trakcie ucieczki przewrócili się i doznali obrażeń. Informacje o zabitych i rannych podało przez radio, portale społecznościowe i aplikację służącą do wykrywania

zbiorowiska ludzi. Policja wysłała do pomieszczeń drona, aby sprawdzić, do jakich szkód doszło w wyniku tych zdarzeń, oraz czy obszar jest bezpieczny dla ratowników mających udzielić rannym pierwszej pomocy. Monitorowano pojawiające się w internecie treści związane ze zdarzeniem, aby poznać motywy działania sprawcy. Specjalne narzędzie przeszukiwało strony wyszukiwarek internetowych, mediów społecznościowych, analizowało teksty, a także oceniało ryzyko i szacowało powstałe zagrożenia. Biorąc pod uwagę duży przepływ ludzi po ataku, niezmiernie istotne było stałe monitorowanie sytuacji. Ważne było również zbieranie materiału dowodowego, który organy ścigania będą mogły wykorzystać podczas procesu wykrywczego. System monitoringu został wzbogacony o narzędzie analizujące zgromadzone dane (np. sytuacje paniki, pobić itp.). Podczas realizacji scenariusza poszczególne służby były na bieżąco informowane o kolejnych krokach i zadaniach.

Ćwiczenie to po raz kolejny udowodniło przydatność narzędzi i technologii powstałych w ramach projektu APPRAISE. Podobnie jak wcześniej po zakończeniu pilotażu zorganizowano spotkanie z interesariuszami, podczas którego dyskutowano o możliwościach tych narzędzi i wymieniano się uwagami.

Podsumowanie

Projekt Komisji Europejskiej APPRAISE dotyczący perspektywy H2020 SU-FCT03-2018-2019-2020: Zarządzanie przepływem informacji i danych w celu zwalczania cyberprzestępczości i terroryzmu jest inicjatywą, która wskazała odpowiedni kierunek rozwoju w zakresie sprawowania nadzoru nad bezpieczeństwem oraz monitoringu ogólnodostępnych przestrzeni publicznych. W trakcie tego przedsięwzięcia przetestowano funkcjonowanie narzędzi i technologii w wymagających, trudnych i problemowych sytuacjach po to, aby skutecznie przeciwstawiać się zagrożeniom, unikać ich i właściwie działać w momencie, gdy się pojawiają. Stopień zaawansowania opracowanych i wytworzonych technologii pozwala stwierdzić, że narzędzia, które z nich korzystają, będą sprawnie współdziałać z tymi już istniejącymi oraz przyczynią się do szybszej i skuteczniejszej reakcji służb na zaistniałe zagrożenia. Dzięki wysiłkom osób zaangażowanych w projekt APPRAISE podejmowane w nim działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa będą kontynuowane i rozwijane w ramach różnych inicjatyw.

Dr Jarosław Przyjemczak

Doktor nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, adiunkt na Wydziale Prawa i Administracji Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu im. E. Kwiatkowskiego w Gdyni. Podinspektor Policji w stanie spoczynku, przez wiele lat pełnił służbę w Samodzielnym Pododdziale Kontrterrorystycznym Policji w Gdańsku. Uczestnik licznych krajowych i zagranicznych kursów i szkoleń związanych z walką z terroryzmem. Ukończył m.in. strategiczny kurs kontrterrorystyczny i zagrożeń terrorystycznych w Bramshill w Wielkiej Brytanii, organizowany przez Kolegium Policyjne CEPOL w ramach Europolu. Członek Polskiego Towarzystwa Bezpieczeństwa Narodowego, ekspert ds. bezpieczeństwa Polskiej Platformy Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Redaktor naukowy cyklicznej publikacji *Zadanie specjalne – człowiek, technologia, instytucja*.

Kontakt: jarek.przyjemczak@wp.pl

Nina Czyżewska

Menedżer ds. realizacji projektów w Polskiej Platformie Bezpieczeństwa Wewnętrznego (PPBW). Uzyskała tytuł magistra z zakresu nauk politycznych ze specjalizacją organizacje międzynarodowe w Leiden University w Holandii oraz tytuł licencjata ze stosunków międzynarodowych na Uniwersytecie Jagiellońskim. W PPBW jest odpowiedzialna za wdrażanie i realizację projektów w zakresie bezpieczeństwa przestrzeni publicznej i przeciwdziałania radykalizacji finansowanych z programów Unii Europejskiej.